

חוברת הנחיות מקצועיות

לעוסקים בהזרקה

במעמד השיקום בבריאות הנפש

כתיבה ועריכה:

דר' ורד בלוש-קליינמן

מנהלת תחום בכיר הכשרה, הדרכה והטמעת מודלים, האגף לבריאות הנפש, משרד הבריאות

בשיתוף נציגות פורום המדריכים הבכירים:

הגב' איילת אונגר, הגב' אורלי אורן, הגב' עמית ימין והגב' ענת שינה-קנדיוטי

אוקטובר 2013

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הנחיות מקצועיות לעוסקים בתחום ההדרכה במערך השיקום

בבריאות הנפש

מנהל/ת / מדריך/ה יקר/ה,

מוגשת לך בזאת **חוברת הנחיות מקצועיות** לפיתוח מערך ההדרכה בשירות השיקומי, הכוללת קובץ הנחיות מפורטות לעבודת הדרכה, מוכוונת שיקום והחלמה, במערך השיקום בבריאות הנפש.

קובץ ההנחיות הנוכחי, מהווה שלב ראשון בהסדרה, במיצוב ובמיסוד של תחום ההדרכה במערך השיקום בבריאות הנפש בקהילה, אשר על בסיסו ייבנה נוהל הדרכה סדור, שיפורסם וייכנס לתוקף בעתיד. בשלב זה יש להיעזר באסופת ההנחיות על מנת להבנות ולארגן את עבודת ההדרכה בארגון, תוך שימוש שוטף בכלים שמצויים בה.

החוברת הופקה לאחר התייעצות עם טובי המומחים במערך ההדרכה בשיקום, מתוך פורומי המדריכים הבכירים והמנהלים המקצועיים, הפועלים כיום.

תודה מיוחדת לנציגות פורום המדריכים הבכירים: **הגב' איילת אונגר, הגב' אורלי אורן, הגב' עמית ימין והגב' ענת שינה-קנדייטי** (סדר השמות לפי סדר אלפביתי), על השותפות בחשיבה, בקביעת תכניה המקצועיים של החוברת ובהפקתה.

מרגע הפצת חוברת זו, **חובה** לעשות שימוש בהנחיות הנהוגות בה, כחלק מהנחיות העבודה המקצועיות בתחום ההדרכה במערך השיקום בקהילה.

עד להפצת נוהל ההדרכה בשלמותו, יצאו הנחיות מקצועיות נוספות, אשר יתווספו לחוברת זו.

רונית דודאי

ממונת שיקום ארצית

האגף לבריאות הנפש

משרד הבריאות

ד"ר ורד בלוש-קליינמן

מנהלת תחום בכיר הכשרה, הדרכה והטמעת מודלים

האגף לבריאות הנפש

משרד הבריאות

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

תוכן עניינים

1. הנחיות כלליות
2. קריטריונים להדרכת עובדים בתחום השיקום בבריאות הנפש
3. הנחיות לבניית מערך הדרכה שנתי בשירות השיקומי
4. הנחיות לתיעוד, מעקב ופיקוח
5. היקף ותדירות ההדרכה ברצף שירותי השיקום
6. הנחיות לעריכת חוזה ההדרכה בין מדריך למודרך
7. טופס הערכת מודרך (עובד מקצועי/מנהל) בשירותי השיקום בבריאות הנפש
8. טופס הערכת המודרך את המדריך
9. נספח א': דרישות להסמכה למדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש
10. נספח ב': טופס הגשת מועמדות להסמכה למדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הנחיות כלליות

תהליך התפתחות, מיצוב ומיסוד תחום ההדרכה בשיקום בגישת ההחלמה מחייב קיומו של מערך הדרכה שנתי סדור בשירותי השיקום.

ההדרכה הינה מרכיב חשוב וחיוני לפיתוח וקידום הפרקטיקה המקצועית בתחום השיקום בבריאות הנפש. עבודה מקצועית ומובנית, המלווה תהליכי שיקום והחלמה, מחייבת הדרכה שוטפת של אנשי הצוות במהלך עבודתם.

הדרכה בשיקום, הינה תהליך המתרחש בין מדריך (איש מקצוע/סמך מקצועי בתחום השיקום בבריאות הנפש בקהילה) ומודרך, לשם הקניית ערכים, ידע ומיומנויות, המוכוונים לקידום תהליכי שיקום והחלמה של מתמודדים בתחום השיקום בבריאות הנפש.

מטרת מסמך זה הינה להסדיר את ההבניה של מערך ההדרכה בשירותי השיקום השונים.

להלן ההנחיות לבניית מערך הדרכה שנתי, אשר יכללו בנוהל ההדרכה שיפורסם בהמשך:

1. כל שירות שיקומי מחויב בבניה ופיתוח של מערך הדרכה מובנה ומוסדר ובמתן הדרכה שוטפת לכלל עובדיו (מקצועיים וסמך מקצועיים).
2. על היזם לדאוג ליישום הנחיות חוברת זו במלואן.
3. באחריותו המקצועית של המנהל המקצועי / מנהל השירות, לבנות את מערך ההדרכה בשירות ולדאוג לביצועו בפועל, בכפוף להנחיות חוברת זו.
4. על נותני ההדרכה לבעלי התפקידים השונים בשירות השיקומי (מנהל/רכז, איש מקצוע, עובד סמך מקצועי) לעמוד בקריטריונים, כמפורט בחוברת זו.
5. מנהל מקצועי של ארגון יכול להדריך את מנהלי מסגרות השיקום בארגונו, אך ורק אם הוא מדריך בכיר שהוסמך כמדריך בכיר במערך השיקום בבריאות הנפש. במידה ולא, ידריך את מנהלי מסגרות השיקום בארגון מדריך בכיר מוסמך במיקור חוץ.
6. תקופת ההדרכה על ידי מדריך ספציפי לא תעלה על ארבע שנים.
7. רכז השקום האזורי יפקח על יישום הנחיות חוברת זו במחוזו, ע"י אישור מערכי ההדרכה השנתיים של כלל היחידות ופיקוח על ביצועם בפועל, בכפוף להנחיות ממונת השיקום הארצית והמנהלת הארצית על תחום ההכשרה, ההדרכה והטמעת המודלים.
8. באחריות היזם לאפשר לעוסקים בהדרכה ובניהול המקצועי בארגון, לקחת חלק בפורומי ההדרכה הארציים ולעודד את התפתחותם המקצועית.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

9. אחת לשנה, לכל המאוחר עד ה- 31 לדצמבר, יגבש ויגיש המנהל המקצועי של הארגון, או מנהל השרות השיקומי, את מערך ההדרכה השנתי של כלל היחידות בשירות לאישורו של רכז השיקום האזורי הרלוונטי.

מעריך ההדרכה לכלל עובדי השירות יכלול התייחסות לנושאים הבאים:
א. הדגשים המרכזיים של ההדרכה בשירות (תפיסה, עקרונות מנחים, ערכים וכו')

ב. מטרות ויעדים אופרטיביים לשנת ההדרכה הנוכחית בשירות

ג. פירוט עבור כל אחד מבעלי התפקידים ביחידה (ראה הנחיות לבניית מעריך הדרכה שנתי בארגון)

10. עם תחילת ההדרכה של מנהל/רכז שירות ע"י מדריך בכיר, תיערך פגישת עבודה משולשת בין היזם/המנהל המקצועי, המדריך הבכיר והמודרך, להיכרות הדדית.

11. אחת לשנה, תיערך פגישת עבודה מסודרת בין היזם/המנהל המקצועי, המדריך הבכיר והמודרך, לדיון וחשיבה על תהליכי העבודה בארגון והשתלבות ההדרכה בהם. במידה שהמנהל המקצועי הינו המדריך הבכיר, הפגישה תיערך בנוכחות היזם, המנהל המקצועי והמודרך.

12. כל קשר הדרכתי ילווה בעריכת חוזה הדרכה כמפורט בחוברת זו. עותקים מחוזה ההדרכה יישמרו אצל המדריך והמודרך ובתיק ההדרכה בשירות.

13. הערכה ומשוב :

א. אחת לשנה תיערך הערכה מעצבת בין המדריך והמודרך. בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על דף סיכום "הערכה מעצבת", כראיה לכך שבוצע תהליך הערכה משותף. ההערכה תישמר בתיק ההדרכה האישי.

ב. בתום תהליך ההדרכה תיערך הערכה מסכמת, על ידי המדריך. בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על טופס ההערכה המסכמת. ההערכה תישמר בתיק ההדרכה האישי.

ג. אחת לשנה תיערך הערכה של המודרך את המדריך. בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על טופס ההערכה, כראיה לכך שבוצע תהליך הערכה משותף. ההערכה תישמר בתיק ההדרכה האישי.

14. יחסי מדריך מודרך יושתתו על כבוד והדדיות ויהיו מודל ליחסי מודרך – משתקם.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

קריטריונים להדרכת עובדים בתחום השיקום בבריאות הנפש

1. הדרכת מנהלים ורכזי שרותים בתחום השיקום בבריאות הנפש:

תינתן על ידי מדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש (על פי הקריטריונים המופיעים בנספח תחת הכותרת "דרישות להסמכת מדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש"):

◀ תקופת ההדרכה על ידי מדריך ספציפי לא תעלה על ארבע שנים.

2. הדרכה לעובדים מקצועיים:

תינתן על ידי מדריך/ה העונה לקריטריונים הבאים:

- א. עובד מקצועי בעל תואר ראשון לפחות באחד מהמקצועות הטיפוליים בתחום בריאות הנפש (עו"ס, מרפא בעיסוק, פסיכולוג, איש סיעוד פסיכיאטרי מוסמך, בוגר החוג לבריאות נפש קהילתית או כל איש מקצוע אחר בתחום השיקום בברה"נ).
 - ב. בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות בעבודה בתחום השיקום בבריאות הנפש.
 - ג. מקבל הדרכה על הדרכה.
 - ד. חובה על העוסק בהדרכת אנשי מקצוע לעבור קורס הדרכה שלב א' ואו ב' בבית הספר הארצי להכשרה בשיקום שילוב והחלמה בבריאות הנפש בתוך 2 שנים מכניסתו לתפקיד
- ◀ תקופת ההדרכה על ידי מדריך ספציפי לא תעלה על ארבע שנים.

3. הדרכה לעובדים סמך מקצועיים:

תינתן על ידי מדריך/ה העונה לקריטריונים הבאים:

- א. עובד מקצועי בעל תואר ראשון לפחות באחד מהמקצועות הטיפוליים בתחום בריאות הנפש (עו"ס, מרפא בעיסוק, פסיכולוג, איש סיעוד פסיכיאטרי מוסמך, בוגר החוג לבריאות נפש קהילתית או כל איש מקצוע אחר בתחום השיקום בברה"נ).
- ב. בעל ניסיון של שנה לפחות בעבודה בתחום השיקום בבריאות הנפש.
- ג. חובה על העוסק בהדרכת עובדים סמך מקצועיים לעבור קורס הדרכה שלב א' ואו ב' בבית הספר הארצי להכשרה בשיקום שילוב והחלמה בבריאות הנפש בתוך 2 שנים מכניסתו לתפקיד.

*במידה וקיימים נותני שרות נוספים (לדוגמא: מתנדבים, שרות לאומי) יחשבו לצורך ההדרכה כמדריכים שיקומיים ויחויבו בהדרכה בהתאם לאחוזי המשרה

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הנחיות לבניית מערך הדרכה שנתי בשירות השיקומי

אחת לשנה, לכל המאוחר עד ה- 31 לדצמבר, יגבש ויגיש המנהל המקצועי של הארגון, או מנהל השירות השיקומי, את מערך ההדרכה השנתי של כלל היחידות בשירות לאישורו של רכז השיקום המחוזי הרלוונטי, על פי המפורט להלן.

מערך הדרכה שנתי בשירות השיקומי לשנת

שם הארגון (היזם): _____

שם השירות השיקומי וכתובתו: _____

שם כותב המסמך ותפקידו: _____

תאריך כתיבת המסמך: _____

א. אנא התייחס לשני הנושאים להלן:

1. הדגשים המרכזיים של ההדרכה בשירות (תפיסה, עקרונות מנחים, ערכים וכו')

2. מטרות ויעדים אופרטיביים לשנת ההדרכה הנוכחית בשירות

ב. יש להזין את הטבלה במחשב ולתעד את הנתונים שבה בהתאם לנדרש

שם המודרך	תפקיד בשרות	היקף משרה	מקצוע והשכלה	ותק במערך השיקום	ותק בתפקיד הנוכחי	סוג הדרכות (פרטני/ קבוצתי)	שם המדריך ותפקידו בשירות (יש לפרט לגבי כל סוג הדרכה)	מספר מפגשי ההדרכה בחודש (יש לפרט לגבי כל סוג הדרכה)	מס' שעות הדרכה בחודש (יש לפרט לגבי כל סוג הדרכה)

• לכל מודרך בכל שירות יש למלא שורה נפרדת

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הנחיות לתיעוד, מעקב ופיקוח

1. באחריות המנהל המקצועי ו/או מנהל השירות לנהל תיעוד ומעקב שוטף על קיום מערך ההדרכה בפועל על פי טופס "מערך ההדרכה השנתי", שהוגש לאישורו של רכז השיקום האזורי הרלוונטי.
2. תיעוד ההדרכה יערך בשני תיקים נפרדים, תיק הדרכה בשירות ותיק הדרכה אישי, כדלקמן:
 - א. באחריות המנהל המקצועי / מנהל השירות לנהל את תיק ההדרכה בשירות. תיק ההדרכה יכלול:
 - ☒ מסמך מערך ההדרכה השנתי בשירות השיקומי
 - ☒ חוזי ההדרכה של המודרכים בארגון.
 - ☒ סיכום המפגשים המשולשים בין היזם/המנהל המקצועי, המדריך הבכיר והמודרך.
 - ב. באחריות המדריך לנהל תיק הדרכה אישי. תיק ההדרכה האישי יכלול:
 - ☒ חוזה ההדרכה בין המדריך למודרך
 - ☒ טופס הערכת המודרך (עובד מקצועי/מנהל) בשרותי השיקום בבריאות הנפש
 - ☒ טופס הערכת המודרך את המדריך
 - ☒ סיכום המפגשים המשולשים בין היזם/המנהל המקצועי, המדריך הבכיר והמודרך
3. טופס הערכת המודרך את המדריך הבכיר המוסמך בלבד, (זה המוסמך להדריך מנהלי יחידות השיקום), יועבר למנהל תחום ההכשרה, ההדרכה והטמעת מודלים באגף לבריאות הנפש, משרד הבריאות.
4. מעקב אחר קיום מערך הדרכה מקצועי בשירות יתבצע על ידי רכז השקום האזורי, במסגרת הערכת האיכות המקצועית של שירותי השיקום (באמצעות כלי ה - Fidelity scales).
5. בשירות אשר לא תינתן הדרכה לעובדים על פי המפורט בחוברת הנחיות זו, יקוּזו תקציב ההדרכה בהתאם.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מתווה היקף ותדירות ההדרכה ברצף שירותי השיקום – ריכוז בטבלה

תחום	בעל תפקיד	מס' שעות הדרכה פעם בשבוע	מס' שעות הדרכה פעם בחודש	מס' שעות הדרכה אחת לשבועות	דרישת הדרכה על ידי מדריך בכיר מוסמך
שירותי דיור					
	מנהל מקצועי		1.5 שעות		ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)
	מנהל	1 שעה בשנתיים הראשונות בתפקיד	1.5 שעות בתום 2 שנות ותק בתפקיד		הדרכה תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
	עובד מקצועי	1 שעה בשלוש השנים הראשונות בתפקיד	1.5 שעות בתום 3 שנים בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)	הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
	מדריכי שיקום	1 שעה לעובד מעל 50% משרה	1 שעה לעובד עד 50% משרה	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)	
	מדריך לילה בהוסטל		1 שעה	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)	
					תוספת 4 שעות מומחה בחודש בנושאים נדרשים (כגון: מיניות, חברות, זוגיות, התמודדות עם אלימות, קידום בריאות וכד')
שירותי תעסוקה נתמכת					
	מנהל מקצועי		1.5 שעות		ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)
	רכז	1 שעה בשנתיים ראשונות בתפקיד	1.5 שעות בתום 2 שנות ותק בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)	הדרכה תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
	עובד השמה	1 שעה לעובד מעל 50% משרה	1 שעה לעובד עד 50% משרה	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)	הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

תחום	בעל תפקיד	מס' שעות הדרכה פעם בשבוע	מס' שעות הדרכה פעם בשבועיים	מס' שעות הדרכה פעם בחודש	מס' שעות הדרכה פעם בשבועות	דרישת הדרכה על ידי מדריך בכיר מוסמך
מפעל מוגן						
	מנהל מקצועי		1.5 שעות			ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיוור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)
	מנהל תפעולי		1 שעה			הדרכה ייעודית (ניהול/שיווק וכד') תינתן במידת הצורך באישור רכז השיקום האזורי וראש התחום באגף בריאות הנפש
	עובד מקצועי	1 שעה בשנתיים ראשונות	1.5 שעות בתום 3 שנים בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
	מדריך	1 שעה לעובד מעל 50% משרה	1 שעה לעובד עד 50% משרה	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		
מועדון תעסוקתי						
	מנהל מקצועי		1.5 שעות			ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיוור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)
	רכז מועדון תעסוקתי	1 שעה בשנתיים הראשונות בתפקיד	1.5 שעות בתום 2 שנות ותק בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		מדריך בכיר מוסמך
	עובד מקצועי	1 שעה בשנתיים ראשונות	1.5 שעות בתום 3 שנים בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
	מדריך שיקום	1 שעה לעובד מעל 50% משרה	1.5 שעות בתום 3 שנים בתפקיד	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
חונכות שיקומית						
	רכז ארצי		שעה וחצי		2 שעות כל הצוות	מדריך בכיר מוסמך
	רכז אזורי		שעה וחצי		2 שעות כל הצוות	מדריך בכיר מוסמך
*	חונכים – ר' טבלה בנפרד					

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חונכות לתמיכה בלימודים אקדמיים של משתקמים בבריאות הנפש

	רכז ארצי		שעה וחצי		3 שעות כל הצוות	מדריך בכיר מוסמך מומחה בבריאות הנפש ואסטרטגיות למידה
	כל הרכזים האזוריים				3 שעות כל הצוות	מדריך בכיר מומחה בתחום השיקום בבריאות הנפש ובתחום הקוגניטיבי
**	חונכים – ר' טבלה בנפרד					
תחום	בעל תפקיד	מס' שעות הדרכה פעם בשבוע	מס' שעות הדרכה פעם בשבועיים	מס' שעות הדרכה פעם בחודש	מס' שעות הדרכה פעם בשבוע	דרישת הדרכה על ידי מדריך בכיר מוסמך

שרות מלווי השכלה נתמכת בבריאות הנפש

מנהל ארצי	שעה וחצי	מדריך בכיר מוסמך
מלווה אזורי	שעתיים – למלווה מעל 50% משרה שעה למלווה עד 50% משרה	
כל המלווים האזוריים	שעה וחצי הדרכה קבוצתית, כולל המנהל הארצי	הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך

מכינה ללימודים על תיכונים

רכז ארצי	שלוש שעות (שעה וחצי פרטני ושעה וחצי קבוצתי)	מדריך בכיר מוסמך מומחה בבריאות הנפש ואסטרטגיות למידה
מלווה אזורי	שלוש שעות הדרכה פרטנית – למלווה במשרה מלאה שעתיים למלווה עד 50% משרה	מדריך בכיר מוסמך מומחה בבריאות הנפש ואסטרטגיות למידה
כל המלווים האזוריים	שלוש שעות (הדרכה קבוצתית)	מדריך בכיר מוסמך מומחה בבריאות הנפש ואסטרטגיות למידה

מרכזי ייעוץ למשפחות

מנהל מקצועי	1.5 שעות	ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיוור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)
איש צוות	שעה לעובד במשרה מלאה	שעה לעובד בחצי משרה
כל הצוות	שעתיים	מדריך בכיר מוסמך להדרכה בתחום המשפחתי והקבוצתי

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

תחום	בעל תפקיד	מס' שעות הדרכה פעם בשבוע	מס' שעות הדרכה פעם בשבועיים	מס' שעות הדרכה פעם בחודש	מס' שעות הדרכה פעם בשבועות	דרישת הדרכה על ידי מדריך בכיר מוסמך	מוסמך להדרכה בתחום המשפחתי והקבוצתי
------	-----------	--------------------------	-----------------------------	--------------------------	----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

מרכזים חברתיים

	מנהל מקצועי	1.5 שעות				ההדרכה תינתן ע"י מדריך חיצוני, מתחומי השיקום, ארגון וניהול, שיאושר ע"י מנהל תחום הדיוור במשרד הבריאות. המדריך החיצוני יוחלף מידי 4 שנים (לפחות)	
	מנהל אשכול		שעה וחצי (הדרכה פרטנית)	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		מדריך בכיר מוסמך	
	רכז חברתי		שעה וחצי (הדרכה פרטנית)	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		מדריך בכיר מוסמך	הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך

תוכנית עמיתים

	רכז או מנחה מחוזי		שעה וחצי (הדרכה פרטנית) + שעת הדרכה פרטנית נוספת במידה ומנחה קבוצה	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית)		מדריך בכיר מוסמך	הדרכה קבוצתית תינתן על ידי מדריך בכיר מוסמך
--	-------------------	--	--	--------------------------	--	------------------	---

סומכות שיקומית***

*הערה- שעות ההדרכה מותנות גם במס' המשתקמים לכל רכז אזורי

	רכז ארצי		שעה וחצי		3 שעות הדרכה קבוצתית	מדריך בכיר מוסמך	
	רכז אזורי		שעה וחצי (הדרכה פרטנית)	שעה וחצי (הדרכה קבוצתית) (עד 70 משתקמים)		מדריך בכיר מוסמך	
				שעה וחצי (הדרכה פרטנית) +			

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

		שעה וחצי (הדרכה קבוצתית) (עד 35 משתקמים)				
מדריך בכיר מוסמך		3 שעות			כל הרכזים האזוריים הדרכה קבוצתית	
מדריך בכיר מוסמך	3 שעות				רכז ארצי+רכזים אזוריים	
					סומכים – ר' טבלה נפרדת	***
שרות מתאמי תכניות שיקום						
מדריך בכיר מוסמך			שעה – לאחר שנתיים ניסיון	שעה – עד שנתיים בתפקיד שעה	מנהל ארצי	
מדריך בכיר מוסמך		3 שעות הדרכה קבוצתית לכל הרכזים האזוריים			רכז אזורי	
		שעה וחצי- כל מתאמי השיקום הדרכה קבוצתית	שעה לעובדים ב-50% משרה	שעה לעובדים במשרה מלאה	מתאם תכניות שיקום	

* מנהל מקצועי ארצי, במידה שהוא מדריך בכיר מוסמך, יכול להדריך את הרכזים האזוריים/מנהלי יחידות משיקום עד 4 שנים. בתום 4 שנים תיערך רוטציה למדריך בכיר חיצוני.

* במידה וקיימים נותני שרות נוספים (לדוגמא: מתנדבים, שרות לאומי) יחשבו לצורך ההדרכה כמדריכי שיקום ויחויבו בהדרכה בהתאם לאחוזי המשרה.

* במידה שהמודרך הוא צרכן נותן שרות, במהלך חצי שנה ראשונה לעבודתו, תינתן הדרכה בהיקף של שעה אחת לשבוע ובהמשך בהתאם למתווה הניתן לכלל העובדים בתפקידו ובהיקף משרתו.

* מודרכים סמך מקצועיים אשר עובדים מתחת לרבע משרה יקבלו הדרכה פרטנית בת שעה פעם בחודש.

* היקף שעות הדרכה לחונכים בשרות החונכות השיקומית

מספר משתקמים לחונך	1	2	3	4	5
שעות הדרכה פרטנית לחודש	שעה בחודש	שעה בחודש	שעה בשבועיים	שעה בשבועיים	שעה וחצי בשבועיים
שעות הדרכה קבוצתית לחונכים	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

****היקף שעות הדרכה לחונכים בשרות חונכות האקדמית**

מספר משתקמים לחונך	1	2	3	4
שעות הדרכה פרטניות לחודש	שעה בשלושה שבועות	שעה בשבועיים	שעה בשבוע	שעה בשבוע
שעות הדרכה קבוצתית אחת לחודש וחצי	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש

* כאשר החונך הוא צרכן נותן שרות, מספר שעות ההדרכה הפרטניות יוכפל.

*****היקף שעות הדרכה לרכזי הסומכים ולסומכים בסומכות השיקומית**

כל סומך יקבל הדרכה פרטנית על ידי הרכז האזורי על פי מס' המשתקמים שבטיפולו לפי מפתח של שעת הדרכה פרטנית.
לכל סומך תינתן לפחות שעה של הדרכה פרטנית ושעה וחצי הדרכה קבוצתית בחודש.

מספר משתקמים לסומך	1	2	3	4	5	6
שעות הדרכה פרטנית לחודש	שעה בחודש	שעה בחודש	שעה בשבועיים	שעה בשבועיים	שעה וחצי בשבועיים	שעה וחצי בשבועיים
שעות הדרכה קבוצתית לחונכים	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש	שעה וחצי בחודש

* כאשר הסומך הוא מתמודד, מספר שעות ההדרכה הפרטניות יוכפל.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

הנחיות לעריכת חוזה ההדרכה בין מדריך למודרך

חוזה ההדרכה מטרתו להסדיר את הקשר ההדרכתי בין המדריך והמודרך, תוך קביעת מטרות, יעדים, דרכי פעולה ותכנים בהם תעסוק ההדרכה.

באחריות המדריך לערוך עם המודרך את חוזה ההדרכה ולמלאו בכתב עד שבועיים מתחילת הקשר ההדרכתי. בנוגע להדרכות שמתקיימות בפועל מזה זמן, ימלא חוזה ההדרכה תוך שבועיים מכניסת הנחיה זו לתוקף (וזאת, באחריות המדריך).

עותקים מחוזה ההדרכה יישמרו אצל המדריך והמודרך ובתיק ההדרכה הארגוני.

יש להקפיד ולמלא בכתב את כל סעיפי החוזה.

חוזה ההדרכה

להלן חוזה הדרכה בין מר/גב' _____ (המודרך)

לבין מר/גב' _____ (המדריך)

בשירות השיקומי _____

פרטים אישיים של המודרך

שם המודרך: _____ ת.ז. _____

השכלה ומקצוע: _____ תפקיד: _____

ותק בתפקיד: _____ ותק בעבודה בשיקום: _____

מספר טלפון ליצירת קשר: _____

דואר אלקטרוני: _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

פרטים אישיים של המדריך

שם המדריך: _____ ת.ז. _____

השכלה ומקצוע: _____

ותק בהדרכה: _____ ותק בעבודה בשיקום: _____

מספר טלפון ליצירת קשר: _____

דואר אלקטרוני: _____

פרטים על מסגרת ההדרכה (Setting)

תחום השירות השיקומי: דיור/ תעסוקה/ חונכות/ סומכות/ השכלה/ חברה ופנאי

שם הארגון _____

שם השירות _____ כתובת השרות _____

שם מנהל השירות _____ טלפון מנהל השירות _____

מועד תחילת ההדרכה _____

מיקום ההדרכה _____

סוג ההדרכה: פרטנית / קבוצתית (לכל סוג הדרכה יש לערוך חוזה נפרד)

תדירות ההדרכה _____

ההדרכה הפרטנית תתקיים: ביום _____ בין השעות: _____

ההדרכה הקבוצתית תתקיים: ביום _____ בין השעות: _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

מטרות ויעדים בהדרכה (סעיף זה יוגדר במשותף על ידי המדריך והמודרך)

מטרות ההדרכה:

יעדי ההדרכה (על היעדים להיות ספציפיים ואופרטיביים: מה המודרך רוצה ומה הוא אמור להשיג בשנה זו):

חובות המדריך

1. להקצות את השעות הנדרשות להדרכה על פי האמור מעלה ולהיות פנוי בזמן זה לחלוטין למודרך ולצרכיו הלימודיים וההתפתחותיים.
2. לדאוג להופיע בזמן שנקבע לפגישות ההדרכה.
3. להכיר את השרות השיקומי אליו משתייך המודרך ובכלל זה את המרחב הפיזי שלו.
4. לדאוג לשמור על כללי האתיקה של המקצוע ושל יחסי מדריך-מודרך.
5. ליצור מרחב בטוח תוך שמירה על פרטיות המודרך וכללי הסודיות.
6. להדריך את המודרך בנושאים הקשורים בעשייה ובשיח השיקומי-טיפולי, במיומנויות הקשורות לעבודתו המקצועית, לחשוף לידע מקצועי רלוונטי ולאפשר התפתחות ולמידה מקצועית ואישית של המודרך.
7. לקדם תקשורת פתוחה ומשוב הדדי, תוך שיתוף המודרך בהערכה שוטפת על תפקודו, מתוך פתיחות לביקורת והערכה הדדית.
8. לדאוג להתעדכן בידע מקצועי חדשני, הן בתחום ההדרכה והן בתחום השיקום.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

9. להיות זמין עבור המודרך לצורך התייעצות במצבי חירום.

10. למלא עם המודרך את הטפסים המלווים את תהליך ההדרכה (חוזה, הערכה מעצבת והערכה מסכמת)

חובות המודרך

1. להקצות את השעות הנדרשות להדרכה על פי האמור מעלה ולהיות פנוי בזמן זה לחלוטין למדריך ולתהליך ההדרכה.
2. להופיע בזמן שנקבע לפגישות ההדרכה.
3. לבוא מוכן למפגשי ההדרכה (לקרוא חומר מקצועי בהתאם להנחיות המדריך ולהעלות סוגיות בהדרכה).
4. לשמור על כללי האתיקה של המקצוע ובכללם סודיות.
5. לגלות פתיחות ללמידה, לשינוי, להתפתחות אישית ומקצועית ולקבלת תמיכה.
6. לגלות פתיחות לקבלת ביקורת ולקיים משוב הדדי בונה.

כללי

1. החוזה בנוגע למטרות ההדרכה ויעדיה, נתון לשינוי בהתאם לצורכי המודרך, המדריך והשרות.
2. על פי בקשת אחד הצדדים תיערך אחת לשנה פגישת משוב משולשת על בסיס טופס סיכום ההערכה המעצבת, בה יהיו נוכחים המדריך, המודרך והמנהל המקצועי של הארגון.
3. במידה שנוצר קושי בהמשך קיום תקין של הקשר ההדרכתי, חובה הן על המדריך והן על המודרך לדווח לאלתר ליזם/למנהל המקצועי של הארגון/למנהל השרות.

אנו החתומים מטה מסכימים לקיים את תהליך ההדרכה באופן העומד בכללי החוזה:

_____ חתימת המדריך:

_____ חתימת המודרך:

_____ תאריך:

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הערכת מודרך בשרותי השיקום בבריאות הנפש

- טופס הערכת מודרך מחולק לשני חלקים: (1) הערכה מעצבת – אחת לשנה (2) הערכה מסכמת – בסיום תקופת ההדרכה.
- עותקים מטופסי ההערכה יישמרו אצל המדריך והמודרך.

רציונל

- טופס הערכת המודרך משמש כלי המיועד לסייע למדריכים בעת מישוב המודרכים.
- הטופס מאפשר למדריך ולמודרך לבצע משוב והערכה של תהליכי העבודה וההתפתחות האישית והמקצועית של המודרך ושל תוצאות תהליכים אלו לאורך זמן.
- טופס הערכת המודרך מאפיין, מפרט ומבהיר את המיומנויות המקצועיות הנדרשות מעובד השקום בתחום בריאות הנפש ומאפשר לאמוד את השינויים בהתפתחות האישית והמקצועית של המודרך לאורך זמן.

1. הערכה מעצבת

מבנה טופס ההערכה המעצבת:

- טופס ההערכה של המדריך את המודרך בנוי מארבעה פרקים.
- כל פרק מורכב מנושאים אשר מאפשרים בחינה של הכישורים הנדרשים מעובד השיקום בתחום בריאות הנפש.

הנחיות למילוי הטופס:

- ההערכה המעצבת תיערך אחת לשנה.
- על המדריך והמודרך להגיע למפגש ההערכה מוכנים, כאשר כל אחד מהם קרא את הטופס וחשב על הכישורים במכלול הנושאים השונים.
- הקטגוריות המצורפות נועדו ליצור בסיס לחשיבה ודיון משותף בהערכה והינן הקטגוריות שנבחרו כמשמעותיות להיבדק בתהליך הערכת המודרך.
- אין הכרח להתייחס לכל המרכיבים.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

- המדריך והמודרך ידונו על הקטגוריות במשותף.
- בהמשך לדיון המשותף, ימלא המדריך את הטופס, תוך התייחסות נרטיבית לקטגוריות השונות.
- בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על דף סיכום "הערכה מעצבת", כראיה לכך שבוצע תהליך הערכה משותף.

טופס הערכה מעצבת

שם המודרך/ת _____

שם המדריך/ה _____

הארגון _____

השרות _____

הדרכה פנים ארגונית/ הדרכה חיצונית _____

מועד תחילת הקשר ההדרכתי עם המדריך הנוכחי _____

תדירות פגישות ההדרכה _____

משך זמן המפגש ההדרכתי _____

הערכת ההדרכה על תקופה מתאריך: _____ עד תאריך: _____

1. המודרך כאיש מקצוע

ניתן להתייחס לנושאים הבאים:

1. השקעה בהתפתחות האישית והמקצועית
2. יכולת ליצירת קשר משמעותי תוך הקשבה, אמפתיה וכבוד למתמודד
3. גילוי סקרנות והשקעה בלמידה ובהרחבת הידע המקצועי
4. יכולת לעשות אינטגרציה בין תיאוריה לפרקטיקה

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

5. יכולת לפעול באורח עצמאי ואחראי
6. הפעלת שיקול דעת וקבלת החלטות בתהליכי שקום
7. הפעלת כושר שיפוט ותושייה במצבי קונפליקט, לחץ, עומס וחוסר ודאות
8. גילוי גמישות מחשבתית, יצירתיות ויוזמה
9. יכולת ניתוח והבנה של סיטואציות ומגוון אירועים
10. השתלבות בצוות (יצירת קשרים ותרומה מקצועית)
11. שמירה על סטנדרטים אתיים
12. שמירה על גבולות התפקיד והקשר
13. יכולת ניהול זמן ועמידה בלוח זמנים
14. כתיבה ותיעוד מקצועי
15. יכולת לביצוע תהליכי סיום ופרידה

סכום נרטיבי:

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

2. מיומנויות ניהוליות (למודרכים שהם מנהלי שירותים שיקום)

ניתן להתייחס לנושאים הבאים :

1. עבודה על פי סטנדרטים מקצועיים ואתיים
2. יכולת ליצירת יחסי אנוש טובים ואווירה מיטיבה בצוות
3. יכולת לבזר סמכויות בתוך הצוות
4. יכולת להפעיל סמכות
5. ראייה כוללת מערכתית ואסטרטגית (בניית חזון, יעדים ומטרות לארגון)
6. הובלת הארגון לקראת מטרות שיקומיות לאור גישת ההחלמה
7. קיום ישיבות צוות ופעילויות צוותיות ללימוד, העשרה וגיבוש
8. יכולת להדריך עובדים
9. יכולת לתווך בין הגורמים השונים בארגון (יזם, עובדים, בני משפחה ומתמודדים)
10. יצירת יחסים בונים עם היזם
11. ייזום פעילויות לקידום הארגון
12. ביצוע הערכה שוטפת של פעילות הארגון
13. יכולת ניהול של תקציב השרות
14. יכולת רישום ודיווח ניהוליים
15. יכולת ניהול זמן נאותה

סכום נרטיבי:

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

3. מיומנויות מקצועיות הנדרשות מעובד שקום בשרותי בריאות הנפש בקהילה

ניתן להתייחס לנושאים הבאים :

1. שימוש במושגים מגישת השיקום וההחלמה במסגרת השיח השיקומי (כגון : כוחות, שינוי, תקווה, אמונה, הגדרה עצמית, בחירה, מוכנות לשיקום ועוד).
2. סיוע למתמודד בזיהוי כוחותיו
3. סיוע למתמודד בהערכה ובפיתוח מוכנות לשינוי, תוך התייחסות לערכים בסיסיים וצרכים.
4. יכולת להגדיר מטרות שיקומיות, תוך גילוי שותפות ויצירתיות
5. יכולת המשגה של ידע ותהליכים שיקומיים
6. ליווי המתמודד בבניית תוכניות שיקומיות אישיות, ביישומן ובהתאמתן לשינויים
7. סיוע למתמודד בהקניית מיומנויות בתחומי חיים שונים
8. קידום תהליכי בחירה וחשיפה להזדמנויות ליישום תהליך ההחלמה
9. סיוע במצבי משבר
10. זיהוי מגוון סביבות ומשאבים בקהילה, תוך רתימת גורמי תמיכה משמעותיים (בני משפחה, חברים, דמויות משמעותיות)
11. עיסוק בתיאום, תיווך וסנגור
12. יכולת ליצירת קשרים עם גורמים משיקים ומשלימים בקהילה (שירותי רווחה, המוסד לביטוח לאומי, ועוד)
13. עיסוק בפעילות להפחתת אפליה וסטיגמה
14. הגברת המודעות להיבטים תרבותיים
15. שימוש בהתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה (ניהול מחלה והחלמה, התערבות קוגניטיבית חברתית, התערבות קוגניטיבית דינאמית, התערבות קוגניטיבית התנהגותית, התערבות להפחתת סטיגמה וכד')
16. מיומנויות בעבודה קבוצתית - למודרכים המנחים קבוצות (איתור צרכים, גיוס מתמודדים ושיווק, בניית קבוצה, מיומנויות הנחייה, עבודה בקו הנחייה)
17. יישום של מיומנויות מקצועיות של הערכה שוטפת, תכנון ומדידת תוצאות
18. עידוד המתמודד בהגדרה ובביטוי של מידת שביעות רצונו מהשירותים שמקבל

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

סכום נרטיבי:

4. תהליך ההדרכה

ניתן להתייחס לנושאים הבאים:

1. חשיבה והכנה של נושאים לקראת מפגש ההדרכה
2. גילוי עניין, סקרנות ופתיחות ללמידה
3. פיתוח יכולת התמודדות עם סמכות מקצועית
4. גילוי יוזמה בתהליך ההדרכה בהעלאת תכנים מקצועיים (קשיים, דילמות, סוגיות)
5. יכולת לקבלת ביקורת בונה
6. פיתוח היכולת למודעות עצמית לצורך ההתפתחות האישית והמקצועית
7. השקעה ומעורבות בקשר ההדרכתי
8. יישום תכני ההדרכה בעבודה תוך הפעלת שיקול דעת מקצועי
9. שימוש במקורות למידה מקצועיים לצד הלמידה בהדרכה
10. פיתוח היכולת לפתיחות וגמישות לשינוי
11. פיתוח חשיבה ביקורתית ויצירתית
12. הפנמה ויישום של תכני ההדרכה והמשוב לצורך קידום העבודה המקצועית

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

סכום נרטיבי:

סיכום הערכה מעצבת

ציין נקודות חוזק בתהליך עבודתו של המודרך ותחומים בהם הוא בולט במיוחד בתרומתו לעבודה בשרות השיקומי

ציין נקודות הדורשות המשך התייחסות לשיפור עבודתו המקצועית של המודרך, תוך התייחסות למטרות ויעדי ההדרכה לשנה הקרובה

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הערות

יבואו על החתום

חתימת המדריך

חתימת המודרך

תאריך:

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הערכה מסכמת (בסיום תקופת ההדרכה)

הנחיות למילוי הטופס

- ההערכה המסכמת תיערך בתום תקופת ההדרכה
- על המדריך להגיע למפגש הסיכום מוכן, ולשתף את המודרך בתכני ההערכה המסכמת.
- בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על ההערכה המסכמת.

טופס הערכה מסכמת

שם המודרך /ת. _____

שם המדריך/ה. _____

הארגון. _____

השרות. _____

הדרכה פנים ארגונית/ הדרכה חיצונית. _____

מועד תחילת הקשר ההדרכתי עם המדריך הנוכחי. _____

תדירות פגישות ההדרכה. _____

משך זמן המפגש ההדרכתי. _____

תאריך סיום ההדרכה. _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

ציין נקודות חוזק בתהליך עבודתו של המודרך ותחומים בהם הוא בולט במיוחד בתרומתו לעבודה בשרות השיקומי

ציין נקודות הדורשות המשך התייחסות לשיפור עבודתו המקצועית של המודרך

הערכתו של המדריך את יכולתו של המודרך להשתמש במרחב ההדרכה להתפתחותו המקצועית והאישית ולשיפור עבודתו בשירות השיקומי (ראה פירוט בסעיף 4 על תהליך ההדרכה בהערכה המעצבת)

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

סיכום תהליך ההדרכה (אישי, בינאישי, תכנים)

התבוננות עתידית על המשך התפתחותו המקצועית של המודרך

התייחסות המודרך להערכה המסכמת.

יבואו על החתום:

חתימת המדריך

חתימת המודרך

תאריך:

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הערכת המודרך את המדריך ואת תהליך ההדרכה

רציונל

- טופס הערכת המדריך משמש כלי המיועד לסייע למדריך ולמודרך לנהל דיאלוג על מרחב ההדרכה ועל המתרחש בתהליך ההדרכה
- טופס ההערכה מיועד להתבוננות משותפת על האופן בו המודרך חווה את תהליך ההדרכה כיעיל ומקדם עבורו

הנחיות למילוי הטופס

- טופס ההערכה ימלא אחת לשנה ויידון בהדרכה
- באחריות המדריך להנחות את המודרך למלא את טופס ההערכה ולהביאו לדיון משותף בהדרכה
- המדריך והמודרך ידונו על כל אחת מהקטגוריות במשותף
- בתום תהליך ההערכה יחתמו המדריך והמודרך על טופס ההערכה, כראיה לכך שבוצע תהליך הערכה משותף.
- טופס הערכת המדריך הבכיר בלבד, יועבר למנהל תחום ההכשרה, ההדרכה והטמעת מודלים במחלקת השיקום באגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות.

טופס הערכת המודרך את המדריך

1. פרטי רקע:

א. שם המודרך: _____

ב. שם המדריך: _____

ג. המדריך:

[] עובד בשירות [] מדריך בכיר

ד. שם השירות: _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

2. מסגרת ההדרכה:

הדרכה פרטנית

ז. פגישות ההדרכה מתקיימות בפועל בתדירות של:

[] פעם בשבוע [] פעם בשבועיים [] פעם בחודש

ח. משך מפגש ההדרכה:

[] שעה [] שעה וחצי [] אחר _____

ט. מיקום מפגש ההדרכה:

[] בשירות [] במקום אחר (אנא פרט) _____

הדרכה קבוצתית

י. פגישות ההדרכה מתקיימות בפועל בתדירות של:

[] פעם בשבוע [] פעם בשבועיים [] פעם בחודש

יא. משך מפגש ההדרכה:

[] שעה [] שעה וחצי [] אחר _____

יב. מיקום מפגש ההדרכה:

[] בשירות [] במקום אחר (אנא פרט) _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

בהערכת המודרך את המדריך ניתן להתייחס לנושאים הבאים:

א. הקשר ההדרכתי

- שמירה על מסגרת ההדרכה (setting): קיום מפגשים כסדרם, פניות בזמן המפגשים, עריכת חוזה הדרכה ותיאום ציפיות
- יצירת אווירה מאפשרת, בניית יחסי אמון והדדיות במרחב ההדרכה
- התייחסות מכבדת וסבלנית
- אמפתיה וסיפוק תמיכה רגשית
- סיוע בזיהוי ובפיתוח המשאבים האישיים והמקצועיים
- עידוד להתבוננות עצמית ולרפלקציה
- עידוד להתבוננות משותפת על יחסי ההדרכה, תוך פתיחות וכנות
- מתן משוב בונה המסייע להתפתחות האישית והמקצועית

ב. קידום ההתפתחות המקצועית ותהליכי הלמידה

- העשרה מקצועית וחשיפה לידע, כלים והתערבויות שיקומיות מקדמות החלמה
- עידוד והכוונה להעמקה תיאורטית נוספת ולרכישת ידע מקצועי רלוונטי
- סיוע בעריכת אינטגרציה בין הלמידה התיאורטית לפרקטיקה בשדה השיקומי ושימוש בהמשגה
- שימוש במגוון אמצעים במסגרת מפגש ההדרכה לקידום הלמידה (כגון ניתוח אירועים, סימולציות ותאור תהליכים שיקומיים)
- פיתוח זהות מקצועית
- עידוד לעצמאות
- עידוד ליוזמה ויצירתיות
- עידוד לחשיבה ביקורתית
- קידום ראייה מערכתית ועבודה בצוות רב מקצועי
- מתן מענה לדילמות מקצועיות
- הטמעה של ערכים ותפיסות מוכוונות שיקום והחלמה
- עיסוק בפיתוח, תכנון וליווי תכניות שיקום פרטניות

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

שאלות כלליות

1. באיזה אופן ההדרכה מקדמת את תהליך התפתחות המקצועי שלך (בהתייחס לקשר ההדרכתי, לידע, למיומנויות, להמשגה ולכלים הניתנים על ידי המדריך)?

2. מה היית רוצה לשנות ו/ או להוסיף במטרה לקדם התפתחות זו?

יבואו על החתום:

חתימת המדריך

חתימת המודרך

תאריך: _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

נספח א'

דרישות להסמכה למדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש

1. סיום קורס הדרכה שלב' ב' בבית הספר הארצי לשיקום, שילוב והחלמה בבריאות הנפש ועמידה בכל דרישות הקורס.
2. תהליך ההסמכה יארך לפחות שנתיים ממועד סיום הקורס ויכלול:
 - א. קבלת הדרכה על הדרכה ממדריך בכיר בתחום השיקום בבריאות הנפש, בהיקף של 60 שעות הדרכה פרטנית.
 - *יש לציין כי מדריך בכיר בתחום השיקום – מדריך שהוסמך לכך במסגרת פורום המדריכים הבכירים החל משנת 2008.
 - קבלת הדרכה קבוצתית של עד 3 אנשים בקבוצה, למשך שעה וחצי לפחות, תחשב כשעת הדרכה. ניתן לצבור עד 30 שעות הדרכה קבוצתיות מסוג זה כמקבילה לשעות ההדרכה הפרטניות הנדרשות במסגרת דרישות ההדרכה על הדרכה.
 - ב. מתן הדרכה בהיקף של 180 שעות לשלושה מודרכים לפחות בשנה. שליש מהשעות יכולות להינתן כהדרכה קבוצתית.
3. לצורך קבלת ההסמכה ורישום במאגר המדריכים הבכירים על המועמד לשלוח את המסמכים המפורטים להלן למנהלת תחום בכיר הכשרה הדרכה והטמעת מודלים במחלקת השיקום באגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות:
 - א. טופס הגשת מועמדות להדרכה בשיקום בבריאות הנפש, ראה נספח ב'.
 - ב. אישור על מתן שעות ההדרכה ממנהל/י השירותים בו/בהם ניתנה ההדרכה.
 - ג. אישור על קבלת שעות ההדרכה מהמדריך/כים הבכיר/ים.
 - ד. שתי המלצות שימולאו על ידי מדריכים בכירים שקיבלת מהם הדרכה, המלצה נוספת מהמנהל המקצועי בארגון (במידה ויש).
- הגשת המועמדות תועבר אל מנהלת תחום בכיר הכשרה, הדרכה והטמעת מודלים במשרד הבריאות, אך ורק בסיום תהליך צבירת השעות.

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

נספח ב'

טופס הגשת מועמדות להסמכה למדריך בכיר בשיקום בבריאות הנפש

לכבוד

מנהלת תחום בכיר הכשרה הדרכה והטמעת מודלים

האגף לבריאות הנפש

משרד הבריאות

רח' ירמיהו 39,

ירושלים,

שאלון למועמד/ת להדרכת מנהלים ו/או רכזים במערך השיקום בבריאות הנפש

1. פרטים אישיים

שם המשפחה _____ שם פרטי _____ מס' ת.ז. _____

שנת לידה _____

מקצוע _____ תואר _____

כתובת פרטית:

רחוב _____ מס' _____ עיר _____ מיקוד _____

טלפון _____ טלפון נייד _____

כתובת למכתבים _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

כתובת מייל: _____

כתובת מקום העבודה: _____

שם הארגון _____ שם השירות _____
עיר _____ רחוב _____ מס' _____ מיקוד _____
טלפון _____ טלפון נייד _____

שם מנהל השירות _____

שם הממונה הישיר עליך _____
היקף המשרה _____ ימים _____ בתפקיד משנת _____

תאור התפקיד בשירות: _____

עצמאי – פרט עיסוקך כעצמאי _____

שנות ניסיון בעבודה בבריאות הנפש (לא בשיקום) _____

שנות ניסיון בעבודה בשיקום פסיכיאטרי: _____

שנות ניסיון במתן הדרכה מקצועית בתחום ברה"ן _____

שנות ניסיון במתן הדרכה מקצועית בתחום השיקום בברה"ן _____

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

2. השכלה רלוונטית במקצוע

שם המוסד בו למדת	שנות הלימודים	תואר או תעודה	תחומי לימוד בהם התמחית
	מ _____ עד _____		
	מ _____ עד _____		
	מ _____ עד _____		

■ נא לצרף תעודות

3. השתלמויות בתחום בריאות הנפש ושקום פסיכיאטרי (לאחר תום הלימודים)

שם הקורס	משך הקורס	היקף (שעות)	מקום הלימוד	תאור הקורס
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			

■ נא לצרף תעודות

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

השכלה בתחומים אחרים (נא לפרט)

4. פירוט הניסיון בעבודה:

שנים	מקום עבודה	תפקיד

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

הדרכה

1. השתלמויות בתחום ההדרכה (לאחר תום הלימודים)

שם הקורס	משך הקורס	היקף (שעות)	מקום הלימוד	תאור הקורס
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			
	מ _____ עד _____			

■ נא לצרף תעודות

2. פירוט הניסיון בקבלת הדרכה:

שנים	מקום עבודה	סוג הדרכה	שמות המדריכים

מינהל הרפואה
אגף לבריאות הנפש
Mental Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

3. האם הדרכת אנשי שקום? ציין את מקום העבודה, מספר העובדים, תפקידם בשרות ומשך ההדרכה:

השירות	מס' העובדים	תפקיד העובד בשרות	ממתי	עד מתי	מס' שעות הדרכה בחודש

4. הערות: הוסף/י כל פרט הנראה לך חשוב ושלא נכלל בשאלות לעיל.

חתימה

תאריך

